

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utóza 4. sz.

A bántalmazásról.

Irtó: *Spektor.*

Számtalan panasz hangzott már el a bántalmazásról, de e lap hasábjain még nem foglalkoztak vele. Szükségét látom e dologgal foglalkozni, mert ez az, mi a hatóság és bíróság előtt csendőrlegénységünk megbízhatóságának és szavahihetőségének rovására esik.

Ott képzelem magam az esküdtzéki tárgyaláson, a mint az elnök faggatja a vádlottat, hogy bántalmazást látott-e a vádbeli cselekményre nézve, a mi a csendőri jelentésben is terhére van írva. A vádlott végül kiböki, hogy nem ő a tettes s csak azért adta elő úgy a dolgot a csendőrök előtt, mintha azt ő követte volna el, hogy megmeneküljön a bántalmazástól. Az esküdtek összenéznek, a védőszeme felcsillan s a főtárgyalásnak a vége az, hogy az esküdtek nem bűnösnek nyilvánítják a vádlottat.

A csendőr bosszankodik ugyan, de elvégre célját elérte, mert az örsön úgy fogják fel az esetet, mintha az ki lenne derítve, a mennyiben a vádlott a járőr előtt beismerte cselekményét.

Bajtársaim! az ilyen nyomozással nem értünk célt, sőt ártottunk vele az intézménynek, mert akár igaz a bántalmazás, akár nem, a bántalmazásnak már pusztán gyanújával is tönkre tettük a csendőri jelentés értékét és megbízhatóságát.

Na már odajutottunk egyes helyeken, hogy egyéb bizonyítékok biján azt mondják az olyan beismerésre, a mely a csendőr-jelentésben van leírva, hogy nincs az egésznek semmi értéke, mert ismerjük már az eféle beismerések okát.

Néhány évvel ezelőtt megszüntették a fogdíjat is, csak hogy a csendőr kapzsiságból ne folyamodjék a bántalmazásból, hogy ezen uton bírja beismerésre a gyanúsítottat. (Franciaországban épen most hozták be a fogdíjat, nálunk meg, sajnos, ezzel is szegényebb lett a csendőr.)

A bántalmazás nem áll arányban a mai kor felfogásával. Ma a büntetőrendtartás oly szellemben lett megírva, hogy abból ki lehet olvasni azt az elvet, hogy inkább meneküljön az igaz, mintsem hogy egy igaz ártatlanul bűnhődjék.

A csendőrnek lépést kell tartania a korrallal s ezen kor szellemében kell cselekednie.

Inkább mutassunk ki papíron kevesebb eredményt, de a mit ott jelentünk, az való és szent igaz legyen, abban senki emberfia ne kételkedjék, mert ha kételkedik, nekünk pirulnunk kell, mert érintette vele becsületünket, felavatásunkkor tett eskünk szentségét.

Annyira ki kell irtani a bántalmazás iránti bajlamnak még gyökerét is, hogy a hatóságok és bíróságok jelentéseinket olvasva, annak szentül bigyjenek és pedig azért, mert hitükben még nem csalódtak s bigyjék, mert az mondja, a ki hivatásbeli kötelmeinek lelkiismeretes teljesítésére esküt tett.

Azt mindnyájan tudják, hogy oly beismerésnek, a mely bizonyítékkal nincs támogatva, semmi értéke sincs a bíróság előtt. A beismerés csak akkor fogadható el bizonyítéknak, ha oly részletes, hogy a részletek maguk szolgáltatják a bizonyítékot. Teszem fel Kis Péter beismeri, hogy ő feszítette fel a báz ajtaját s ő lopta el a pénzt; ha a feszítővas tényleg, a mint beismerte, szobája mestergerendájába volt dugva, a lopott pénz pedig ott, a hol megjelölte, kertje végében volt elásva, a beismerés bizonyíték is.

Oly beismerésnek azonban, mely csak annyit mond, hogy én voltam a tettes, de részleteket nem ismertem, bizonyító ereje nincs s az ítélet alapját nem képezi. Olvastam már az újságban is, hogy egyik-másik lap csodálkozásának ad kifejezést, hogy a beismerésben levő vádlott nem lett elítélve, pedig a dolog perrendtartás-szerű, mert bizonyítékot a nem részletes beismerés nem képez. Ha bizonyíték volna az is, akadna, a ki úgy vállalná a büntetést más helyett vagy csak azért is, hogy a fogházban levővel nyomorúságos életét kicserélje.

Ezek után nem egy öreg csendőr kérdezhetné, hogy hiszen úgy mégis csak van haszon az olyan bántalmazásból, a melynek alapján a gyanúsított részletes beismerést tesz?

Ha azt haszonnak tartja az illető csendőr, hogy a bántalmazásért hadtörvénszéki eljárást zudítanak nyakába, akkor a kérdésre igennel felelhetünk.

A ki vallatás céljából bántalmaz, az talán egyes esetekben előri azt a bizonytalan eredményt, hogy a

STOWASSER JÁNOS osztrák és királyi udvari szállító, a ca. 60. kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémián házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshíd-utóza 5. Gyár: Öntőház-utóza 2. Ajánlja sa át gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. **Mr. yareraság legnagyobb vonós és f. vós hangszerek gyára.**

gyanúsítottat elítélik, de egyttal előidezi saját bűnhődését is, mely semmiesetre sem áll arányban a gyanúsított büntetésével.

Volt rá eset, hogy a vádlott néhány napra, de a bántalmazó csendőr hónapokra lett elítelve.

Számolnunk kell azzal is, hogy a csendőr előtt tett beismerést a gyanúsított a bíróság előtt még visszavonhatja s nagy kérdés marad, hogy vajjon a beismerés révén összegyűjtött bizonyítékok elegendőek lesznek-e ahhoz, hogy a vádlott bűnösnek mondassék ki. Az ilyen eljárás nagyon kockázatos.

A bántalmazást büntetni kell már azért is, mert az ember teste szent és sértetetlen. Nézzük csak a büntetési nemeket, van-e azok közt testi fenyíték? Bizony nincs Pénzbüntetés s szabadságvesztés azok, a mikkel a bíróság büntet.

Ott van ugyan a balálbüntetés is, de az is kínzás nélkül lenne végrehajtandó s a modern államok lassan kezdik el is törölni.

Most már én kérdelem, hogy ha a bíró, ki ő felsége a király nevében ítél, a vádlott testének bántalmazásához nem nyulhat, mi joga lehetné azt a csendőr, a törvény őre, ki csak eszköz az igazság kikutatásában s nincs hivatva a kutatás közben büntetni is.

Hiszen ha egy megátalkodott gonosztevőt a közönség meg akar lincebni, az ellen is oltalomba kell venni a csendőrnek az illetőt, annál kevésbé szabad tebat önmagának bántalmazásra vetemednie.

Csak a tudatlan csendőr bántalmaz, mert az okos, ügyes csendőr célta tud érnei enélkül is s higyjék el, hogy sokkal hatásosabbak azok a bizonyítékok, a miket a csendőr eszével gyűjt össze, mint a beismeréssel megszerzettek.

A mai criminalistika fegyverei annyira tökéletesedtek, hogy azokkal egész bátran felvehetjük a harcot a gonosztevőkkel szemben. Újj, lábnyom, hátrahagyott bűnjelek, a helyzetből vont következtetések, a bő helyi és személyi ismeret, a besngó munkája stb. sokkal alkalmasabb eszközök az igazság kutatásához, mint a bántalmazás. Csak az ilyen eszközökkel lehet az intézmény értékét emelni. Mennyire magasztalják a bírák, a sajtó az oly helyeken a csendőrt, a hol ily bizonyítékokkal ért el eredményt, boldog ilyenkor nemcsak a csendőr, de örömtelt arcczal mesélik a dolgot az előljárók is.

Egy alkalommal volt részem ily örömben. Kezemet szivemre téve mondhatom, hogy én sohasem bántalmaztam, s ugy az alábbi esetben sem. Rablógyilkos vádlottam tagadott, de azt beismerte, hogy nem bántottuk, s midőn az elnök feltette a főkérdést, melyet a főtárgyaláskor ütő kártyának tartogatott, s mely legfőbb bizonyítékaim egyikét tartalmazta, vádlott egy ellenkérdéssel akart kitérni a felelet elől. A zárszó reám várt, és

ez a kívánt eredményt el is érte: az esküdtek megtapsoltak érte.

Milyen arcczal kellett volna azonban olvonninom a főtárgyalás terméből, ha józan eszem cserben hágy, s a vádlott ellenem fordítja Justitia pallosát bántalmazással vádolva. Bizonytal maga a szégyen is felért volna azon pár hónappal, a mi a kerületi fogházban várt volna reám.

Czikkemben azonban egy pár jó tanácsot akarok adni bajtársaimnak is, kik esetleg a csendőrrel szemben előljárói viszonyban állanak.

Ne kényszerítsük a járőröket arra, hogy ott is eredményt mutassanak fel, a hol minden igyekezetük kárba veszett mert ezzel bazugságba kergetjük, és bántalmazásra kényszerítjük őket.

Ismertem már olyan őrsparancsnokot, a ki azért kergette vissza egyik járőrét, mert az egy lopási eset ki nyomozásáról eredmény nélkül vonult be. ●lykor vagy ugy segít a dolgon a járőr, hogy vagy be sem jelenti a dolgot, ha ki nem derítette, vagy azt jelenti, hogy a bejelentett lopás koholmány, mert a káros pénzt elitta s otthon félve bázsártos feleségétől, azt állította, hogy meglopták.

Volt azonban arra is eset, hogy az egyik gyanuba vett cigányt alaposan megverték. Persze a járőr az őrsön nagy garral jelentette, hogy a cigány beismerte a lopást, az őrsparancsnok pedig boldog arcczal kiderített esetet jegyzett be statisztikájába. Ugyan kedves őrsparancsnok téved, ha azt hiszi, hogy tényleg igaz az, hogy mult éven 95%-ot derített ki legénysége az előfordult esetek közül. Az ilyen statisztikai kimutatásnak még az ellenkezője sem igaz. Nem, mert sokkal több eset fordult elő, mint a mennyi tárgyalva lett, s azért nem, mert a kimutatott 95% fele beismerés alapján vétetett kiderítettnek. Ha kételkedik benne, fájradjon át a bírósághoz, s érdeklődjék iránta, hogy a kiderített esetek közül hányhan hozott az marasztaló határozatot.

Mindezekből csak azt vonom le, hogy kár hajszolni a statisztika kedvéért a járőröket, az erőszakkal kicsikart eredménynyel többet ártunk az intézménynek, mint a mennyit használunk. Egy esetben talán eltaláljuk az igazi tetteket, s az eredmény a részletes beismerésnek köszönhető, de lehet, hogy ugyanakkor szegény csendőr feje fölött is elhangzik az ítélet bántalmazás miatt, s ugyanakkor az az ügyész, vagy bíró, ki eddig hitt Tóth Balázs csendői jelentésének, ma már azt mondja, hogy most már ebben sem hiszik meg többé.

Ne mocskoljuk be kezünket a bántalmazás szennyevel, hiszen katonák vagyunk, s fegyvereink közt nem szerepel a virgács, bikacsök.

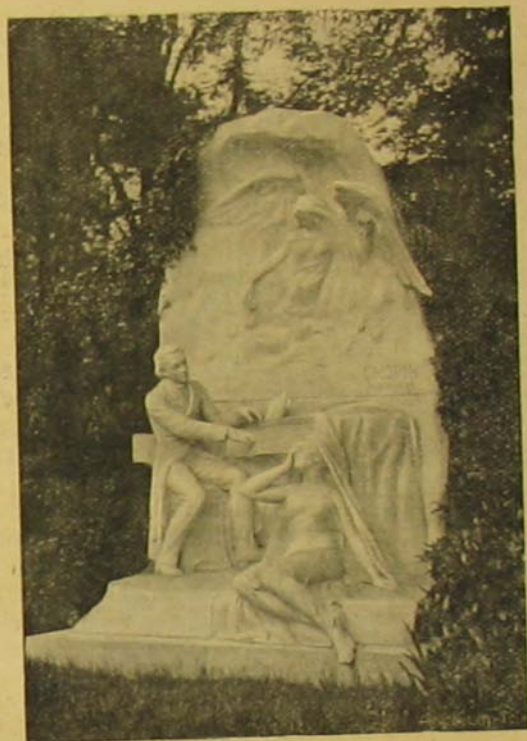
Tanuljunk s dolgozzunk az ész fegyvereivel, mert még a verést is le lehet tagadni, de azt, hogy $2 \times 2 = 4$, azt nem.

Ha fáj a feje

Ne tétovázsek, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

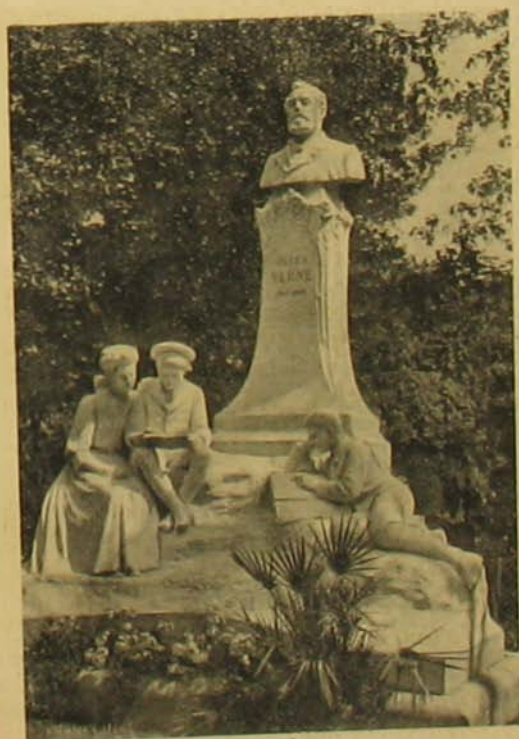
mely 10 percz alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboz nál ingy. postai szállítással.

Chopin.

Manpassant

Verne Gyula.

Watteau.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A jó barát.

Irta: Máthé Miklós törzserőrmester.

— Es már mégis borzasztó! — fakadt ki a bosszuval vegyes félelemtől remegve Bruszt Lőrincz szigetcsépi adópénztáros, mikor mult évi október hó 12-én este, az aznap beszedett adót összeszámolván, a lajstromozó iv szerint kimtatott összegből kerekszámban 1400 K hiányzott.

Össeadta újból és újból, a hosszú sor számot, majd két-három részre osztva adta össze, abban a bitben, hogy így talán jobban sikerül a tévedést elkerülni, az eredmény ugyanaz volt: hiányzott az összeg így is.

Majd felkérte a segédjegyzőt, hogy segítsen a lajstrom tételeit a főkönyvvel összeegyeztetni, de az 1400 K. így se került elő.

Megolvasta a pénztárálladékokat újból, külön-külön csomagba rakván a különféle pénznemeket, aztán úgy adta össze az egyes csoportokat; átkutatta az asztal és pénztár minden fiókját, átrakva az asztalon levő összes aktákat, átlapozgatta, kiforgatta azokat, de bizony csak ott volt, mint a mikor kezdte, hogy nem találta a pénzt sehol.

Már teljesen kimerült, kiizzadt az este kilencz óráig tartó keresésben, kutatásban és a rendkívüli izgalomban, míg végre elhatározta, hogy aznap felhagy a kutatással s majd másnap folytatja biggadtabb fejjel és felbivatja azt a két adófizetőt is, a kiktől nagyobb összeget és ezres bankókat vett be, mert éppen egy ezres bankó is hiányzott, hogy hátba azoknak tévedésből visszaadta a pénzt és így keletkezett a hiánya. De nem hozta meg a remélt eredményt a következő nap se.

A két adófizető fillérről-fillérré igazolta, hogy milyen pénzt adott be és milyet kapott vissza. S a pénztárosnak el kellett hinni állításait, mert mind a kettő jóra való, becsületes ember volt s úgy emlékébe idézték az adott és kapott pénznemeket és összegeket, hogy kétsége nem lehetett állításai valódisága iránt.

Már azzal hozakodott elő a jegyzőnek, hogy a magából fogja megtéríteni az összeget, mikor ez azt a tanácsot adta neki, hogy jelentse be az esetet Csaba Ákos cz. őrmester tőköli őrsparancsnoknak, hátba ilyen módon sikerül a pénzt valahonnan előkeríteni.

A pénztáros ugyan ettől az eljárástól se remélt eredményt, de hát mint a vízben halódó, hogy mindente kapaszkodik, mégis megpróbálkozott vele s jelentést tett.

Csaba őrmester Bognár Lajos próbacsendőrrel bele is fogott a nyomozásba és két nap alatt mindazokat kikérdezte, a kik a pénz eltűnése idejében a pénztáros szobájában megfordultak vagy akkor adót fizettek. Ennek azonban semmi eredménye nem lett. Tagadta mindenki, hogy a pénzt elvitte volna, vagy akár téves visszaadás folytán is hozzájutott volna.

Eme eredménytelen nyomozás után szóba került Csaba őrmester és a pénztáros között, hogy a közeági segédjegyző, a ki szintén többször megfordult a pénztáros szobájában, nem gyanusítható-e a pénz eltulajdonításával, mire a pénztáros tiltakozott ez ellen és kijelentette, hogy bár nem régóta van nevezett a közeágnél alkalmazva, de becsületes és megbízható embernek tartja

S éppen ő volt az, a ki a könyvek egyeztetésében és a pénz keresésében legtöbbet segédkezett és jó barátja is.

Az őrmester mindezek daczára utána puhatolt a segédjegyző életmódjának, fizetésének a közeági jegyzőnél s így tudta meg, hogy nevezettnek 30 korona havi fizetése van s abból arra a hónapra már 26 koronát kivett.

A puhatolás során megtudta még azt is, hogy a segédjegyző az említett pénzösszeg eltűnése után egy korona értékű szivarkát vett és egy kassai ismerősének 10 K 37 fillér adósságot küldött meg.

Ezek alapján a kassai rendőrhatalósághoz fordult Csaba őrmester és nevezett Hagovszky Géza előbb ott díjnyoskodó segédjegyző előéletéről és ottani magaviseletéről felvilágosítást kért.

Így derült ki, hogy a segédjegyző ellen a kassai kir. büntető törvényszéknél, lopás és sikkasztás miatt büntető eljárás van folyamatban, a melyben a legutóbbi tárgyalás is éppen nevezett ismeretlen tartózkodása miatt nem volt megtartható.

Eme gyanus körülményeket közölte Csaba őrmester a közeági jegyzővel, a ki viszont azzal a gyanuval állott elő, hogy pár héttel előbb az asztala fiókjában tartott hivatalos pénzből, ismeretlen módon, 20 korona eltűnt, de mivel azt hitte, hogy valakinek tévedésből elfizette, hallgatott az esetről, de a közlöttek után gyanuja van, hogy azt is a segédjegyző lophatta el, mert azon a napon véletlenül nyitva felejtette asztala fiókját és rövid ideig való távolléte alatt csak a segédjegyző dolgozott abban a szobában.

Ezeknél fogva kikérdezés alá vette Csaba őrmester Hagovszky segédjegyzőt.

Nevezett eleinte tagadta mind a két lopás elkövetését. De mikor elébe tárta az őrmester a már beszerzett adatokat, beismerte, hogy csakugyan ő vette ki főnöke íróasztala fiókjából a 20 koronát.

Beismerte továbbá az 1400 korona eltulajdonítását is és előadta, hogy a mint az adószedés közben egy hivatalos könyvért a pénztáros szobájába bement s észrevette az asztalon az említett összeget, a pénztáros elfoglaltságát felhasználva, egy könyvet tett a pénzre. Mikor pedig ebédelni indultak, sürgette a pénztárost és azzal együtt jöttek ki a szobából. Ő azonban kijövetel után, mintha valamit ott felejtett volna, hirtelen visszatért és a könyv alatt talált pénzt magához vette. A pénztárzárlat pedig csak este lévén, a pénztáros csak akkor jöhetett rá a hiányra.

Beismerés után előadta az 1400 koronából a veteményes kertben elrejtett 1330 koronát, míg a hiányzó 70 koronát, mint állította és a feladó vevénynyel igazolta is, hogy ajánlott levélben egy kassai rokonának küldötte el, a ki eme összegnek kézhezvételét be is ismerte.

A jegyzőtől ellopott 20 koronát már előadni nem tudta, mert mint állította, csekély fizetése mellett állandóan pénzzavarban lévén, ez összeget saját céljaira használta el.

Minthogy pedig feltételezhető volt nevezettől, hogy állandó tartózkodási hely hiányában kivonhatja magát az elítéltetés alól, az őrmester letartóztatta és a pest-vidéki kir. ügyészségnek adta át, jelezvén, hogy a kassai kir. büntető törvényszéknél lopás és sikkasztás miatt amúgy is vizsgálat van ellene folyamatban.

***

A legjobb órák,

legszokottabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágáig, egy leányárny, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

mdrásnál Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Hugó Viktor,

Augier.

Ifjabb Dumas Sándor.

Idősb Dumas Sándor.

Eredmény a bálban.

Irta: Hajzer János csendőrmester.

1904. év február hó 15-én Rozsnyó város kaszinója bált rendezett, melyre — mint tiszteletbeli tag — én is hivatalos voltam.

Mint fiatal őrsvezetőnek — ki próbacsendőri, majd caendőri szolgálati időmet is e városkában töltöttem, — a hol a rendőrséget szorongatott belyzetéből sokszor kiegészítettem és a kapitányság megkeresésére sok — már el is felejtett — bűnesetet kiderítettem, elég szép társadalmi állásom volt; a bált megelőző napokon tehát minden tehetségemet összeszedve munkálkodtam, nehogy a bál napjára valami hátralékban maradt egy, vagy más ügy miatt az általam nagyrabecsült K. B. járás-őrmester őrsparancsnokom a már lázasan várt mulatóságot visszatarthatson.

A bál estéjén korán diszruhát öltöttem magamra s a kaszinóba menve, több általam ismert uriember asztalához kerültem s mintegy 10 óráig velük társalogtam s közbe-közbe pedig táncoltam is.

10 óra tájban a báli közönség közül valaki fennhangon két izben «Altstädter» nevét szólította. Én ezt a nevet hallva gondolkodóba estem. Mintba ily nevet — képpel illusztrálva — az aznap este bekötés alá rendezett valamely rendőri közlönyben olvastam, illetve láttam volna.

Hogy a szólított név viselője kilétét megtudjam, az asztalnál ülő közvetlen szomszédombhoz: G. E. járás-birosági iktatóhoz fordultam, ki csodálkozva, hogy nem ismerem az illető név viselőjét, megmondta, hogy a városi nyomda és lapkiadó hivatal üzletvezetője s utód jelöltje; keresztnéve Dezső s hogy D. G. jómódu kereskedő leányának vőlegénye. További kérdezősködésemre azt is megmondta, hogy az illető nyolcz hónap óta lakik a városban, gazdag ember hírében áll s hogy a társadalmi életben vezető szerepet kezd vinni.

Szomszédom felvilágosítása után tudtam és értettem csak meg, hogy az illetőt miért nem ismerem. Ő ugyanis azalatt az idő alatt költözött a városba, míg én az altishti iskolába, majd pedig a dobsinai jégbarlang különítményére voltam vezényelve.

Minél többet gondolkoztam az illető fölött, annál jobban érlelődött gyanum, hogy eme ismeretlen egyén és a rendőri közlönyben olvasott név között összefüggésnek kell lenni. Bizonyoságot szerzendő az éjfélt szünet alatt gyorsan baza mentem s a már becsomagolt rendőri közlönyöket felbontva «Altstädter» kerestem s rövid keresés után rá is találtam. Mohón néztem meg a képet s olvastam el a rá vonatkozó adatokat. Nagy bűn terhelve, 1903. év június havában másodmagával feltörte H. B. pozsonyi ékezerész üzletét. Társa előkerült, ő azonban «ellépett». Különös ismertetőjele is volt: Álla alatt két forradás.

A kaszinóba visszatérve feltettem magamban, hogy bármily uton — gyanu keltés nélkül, — de közelébe férközöm, hogy a rendőri közlönyben foglalt adatokat összehasonlítva gyanum alapos, vagy alaptalan voltával tisztába jöjjenek.

Mintegy félórával megérkezésem után egyik ismerőssel — kiről megtudtam, hogy vele barátságban van — bemutattattam magam neki s így alkalmam nyílt őt szemügyre venni s vele beszédbe elegyedni, miközben az áll alatti forradásokról s egyébként is ha-

tározottan konstatáltam magamban, hogy «Ő» a körözött egyén.

Undorítóan nyájas kezdett hozzám lenni s én — ne hogy valaki később még jó barátomnak nevezze — kénytelen voltam egy félreeső szobába menekülni előle.

Hajnalban mentem haza, rövid pihenés után már talpon voltam s őrsparancsnokomnak az észleletekről jelentést téve, magamat S. I. csendőr cz. őrsvezetővel nevezett elfogására szolgálatba vezényeltem.

A város rendezett tanácsu lévén, benne akkor még az őrs — egy miniszteri rendelet alapján — csak a rendőrséget támogató éjjeli helyiörködést teljesített. A miért is első sorban a város S. G. nevű rendőrkapitányához mentünk, ki hallva az esetet, készséges beleegyezését adta a tervbe vett functióhoz, egyben a rendőrmestert segédkezésre mellénk rendelte.

Minden feltűnés nélkül a nyomdába jutottunk, hol ő midőn minket szolgálati felszerelésben maga felé közelelt, elsápadva a falnak dült s a végem van szavakat suttogta. Miután elfogását kinyilvánítottam, a rendőrségre, majd később saját kérelmére zárt kocsin az őrsre, onnan pedig a belyben székelő járásbírószághoz kísértük; onnan barmadnapra csendőri fedezet alatt néhány, a betörési ügyre vonatkozó bűnjellel együtt a pozsonyi kir. ügyészség fogházába szállíttatott el.

Czélszerűnek tartom ezen esetből kifolyólag rámutatni az állományilletékes kerületnél azóta életbe léptetett ama speciális intézkedés üdvös voltára, a mely az őrsök körleteiben letelepedett idegenek ellenőrzésére s kilétük tapintatosan eszközöndő megállapítására vonatkozik, a melynek kötelességbü teljesítése mellett kizártnak tartom, hogy egy elmenekült s idegen őrskörletben letelepült büntetett hónapokon át felismeretlenül élvezze büntette gyümölcseit, vagy esetleg örökre is büntetlenül maradjon.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Az illatszerek.

Az emberek ősidők óta nagyon kedvelik az illatszereket, és pedig a gyöngéd, finom, s az erős, bódító illatoknak egyaránt voltak és vannak kedvelői. A «Természettudományi Közlöny» legutóbbi számában Krausz Mór érdekes dolgokat mond el róluk.

A régi egyiptomiak óriási mennyiségben használták a különféle balzsamokat; bár irott emlékek nem bizonyítják, bátran feltehetjük, hogy az ó-kor legkeletibb népei: a khinai és a hindu is áldoztak é fényűzésnek, mind a magánéletben, mind a vallásos szertartásoknál. A bibliában, Mózes II. könyvében találunk először említést a tömjénről. Ez a füstölőszer a régi zsidók vallási szertartásaiban nagy szerepet vitt, sőt Isten ellen vétő cselekedetnek minősítették, ha valaki füstölőszeret világi célokra használt. De nem kell visszamennünk az ó-korba, a római katolikus egyház még ma is használja a tömjént összes szertartásainál.

A Kelet török és arab törzsei nem maradtak mögöttes az ókor népeinek. Érdekes módon illatosították magukat az arab nők, sőt toszik ezt még ma is egyik-másik nomád néptörzsnél. A sátor közepén kis rézüstöt izzó faszénnel töltenek meg és maréknyi illatos gyökret, szárított fűvet vetnek a parázara. Mialatt az illatos

A magyar királyi csendőrség névelő gyöngyében!
Minden csendőr, ki órá, ékszer, gramofont vagy bármily más czikket akar vásárolni, nálam következők beszerezheti: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 6—8 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerinti, az óráknál 10 évi jóállás, feltétlen tisztességes kiszolgálás. — 1 gramfon kitűnő kivitelű, 20 darabbal (10 nagydupla lemezzel, 100 tával), portómentesesen 100 kor.- havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szívesen hához jövök, miután évi bérletjegyet van. Kérje a árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórárs és műótvös
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

gözők felszállanak, szétterjesztett ruházattal az üst fölé guggolnak, hogy az illatos párákat viaszatartsák. A meleg következtében a test izzadni kezd, a bőr felületén a gözők megsűrűsödnek és az egész bőrfelületébe az erős illatot mintegy beitatják.

A görög nép fejlett izléseit ismerve, nem csodálkozhatunk, hogy náluk az illatszerek készítése magas fokon állott. Ők főleg az ibolyagyökeret, a majoránát használták leginkább. Sőt annyira túlságba vitték ezt a fényűzést, hogy végre Solon az athéni férfiaknak megtiltotta az illatos olajok és kenőcsök vásárlását. Ez a tilalom a nőket nem érintette.

A rómaiak még mesterüket: a görögöket is túlszárnyalták. Náluk az illatszerkészítés önálló iparágga fejlődött s az úgynevezett «unguentarii»-k, kenőcskészítők foglalkoztak vele, kik czéhekbe egyesülve, állítólag Capuában, egy egész utcát laktak. Nero császár kedvenc nejének, Poppaea császárnőnek temetésén több füstölőt égetett el, mint a mennyit Arábia egy évben termelt.

Az amfiteatrumokban állandóan óriási urnákban izzott a mirrha és a tömjén, szagnkkal betöltött mindent és elűzte a friss vérszagot, fátlyolt borítva Nero kegyetlen játékaira.

A népvándorlás barbár törzsei eltörölték a római műveltséget és vele együtt az illatszerek használata is letűnt egyidőre. A puritán középkor, a fejlődő kereszténység bölcsője csak szenvedésnek találta e földi életet, melyet nem illetnek hívságos gyönyörök. A kereszties háborúk ismertették meg újra a keresztény lovagokat a Kelet buja szépségeivel és gyönyöreivel. Az arabok, a kémiai tudomány nagymesterei, már nagyban készítettek folyékony illatszereket. Avicenna arab orvos készítette állítólag az első ilyen jószagú vizet a X. században. Az illatszerekkel való kereskedelem lassanként ismét föllendült. Olaszország, mely a közvetítő kereskedelmet látta el, Arábiával és a Levantéval vezetett e téren. Valami Frangipani nevű római nemes készítette az első illatport mosusz, czibet és ibolyagyökér keverékből; unokája Frangipani Meroutio pedig elkészítette ennek alkoholos kivonatát és belőle az alkohol lepárlása után az első szorosabb értelemben vett illatszert («parfume»-öt), melyet ma is nagyban készítenek, a mennyiben nagyon tartós, kellemes illata van. A firenzei Medici Katalin és a velencei patricziusnők a bűvös Kelet minden illatszerével űzték pazar kedvteléseiket. India és Amerika fölfedezése új termőpiacot nyitott Európának és ezentúl az illatszerek előállításához szükséges nyerstermények is nagyobb mennyiségben állottak rendelkezésre. A XVI. században Erzsébet angol királyné és XV. Lajos francia király udvaraiban fejtek ki óriási fényűzést az illatszerekkel, sőt az utóbbi, lakosztályait mindennap más szerrel illatosítottatta.

Hogy napjainkban mennyire fejlett ez a fényűzési czikk, elég feltűnően bizonyítják a virágzó illatszergyárak és a Riviera drága virágoskertjei. Annak bizonyítására, hogy milyen kitanultak egyesek az illatszerek használatában, mutatja, hogy egyik bíres francia színésznő irás helyett csak virágillatokkal beitatott papirosokkal folytatott ismerőseivel levelezést.

Az illatazerek növényi és állati eredetűek. Minthogy az előbbieket túlnyomók, főleg velők kívánok inkább foglalkozni.

Minden égalj más növényt, más virágot termel. A déli trópusi vidékek színpompás, nagyságra terjedelmes, áthatóan bódító illatú virágokat hoznak létre, míg a mérsékelt égalj bár igénytelen, de finom gyöngye illatú virágokkal gyönyörködteti lakóit. Kelet-India, Peru és

Párisi szobrok. — Gounod.

Mexikó sok nyersterményt szállit Európába, melyek az illatszerek előállításához szükségesek, mindazonáltal Riviera és Olaszország adják a legtöbb illatos olajat. A rózsatermelést Bulgária és Kelet-Rumélia űzik nagyban, azonban újabb időben a lipcsei Schimmel W. czég Németországban, Miltitzben nagy rózsatelepet létesített és itt az égalj annyira kedvező a rózsáknak, hogy a belőlük készített olaj kitűnő minőségű, sőt állítólag a bolgár rózsaojjal vetekedik. Hazánkban is bizonyára van számos oly vidék, hol kiterjedt rózsatermelés meghálálná a fáradságot. Sajnos, nálunk ily «csekélységekkel» nem bibelődnek az emberek, pedig nagy jövedelemmel járó foglalkozás volna. A francia Riviera némely városa, mint például Grasse, jázmin-, ibolya-, rózsatelepeiből 5—6 millió frankot vesz be évente és 34 gyárban dolgozza fel a nyersterményeket.

A virágok kellemes illatát az úgynevezett «illanó» olajok okozzák, melyek a virágos, vagy virágtalan növény legkülönbözőbb részeiben fordulnak elő. Az ibolyának gyökere, a cédrusnak, a santalnak törzse illatosak. A Pogostemon Patchouly-nak és a kakukkfűnek levelei szolgáltatják az átható, üdítő illatot. A legtöbb növénynek virágában van az illat anyaga, de a magkéreg is lehet illatos, például a tonkabab és a fahéj.

Érdekes a narancsfa, mely háromféle illat-anyagnak hordozója. Leveléből készüli a petitgrainolaj, virágjából a neroliolaj, gyümölcsének héjából a portugalolaj. Az illatos olajok, vagy belytelenül illóknak nevezett olajok, kis cseppek alakjában a sejtnedvben és protoplazmában uszálnak, egyes növényeknél pedig a virágzás alatt keletkeznek és létük csak átmeneti.

Az illatos olajok tömény állapotban erős szagúak, szaguk néha kellemetlen is lehet és erős fejfájást okozhat.

A következő számok bizonyítják hogy egyes illatszerekből mennyit gyártanak a rivierai virágvárosok: Cannes, Nizza és Grasse.

lyet csak péntek reggel tudtam meg. Magam sem tudom még megmondani, hogyan fordultam bele a hullámokba, de még kevésbé értem, hogyan tudtam megküzdeni a bős babokkal, és mint értem oda az óriási sziklák közé, a hol holtra fáradtan, étlen, szomjan és halálos rémületben multak az órák. Mikor annyira megpihentem, hogy a sziklák tetején biztonságban éreztem magamat, akkor derengett föl bennem a remény, hogy ba eddig el nem pusztultam, talán mégis meg fogok menekülni. Egy óráig vonszoltam fáradt és kimerült testemet a száraz földön, mikor egy kis tanya világossága ragyogott felém. Ott az emberek fölfrissítettek, és elkísértek a legközelebbi kis városig, Ciudadelláig, a hová én vittem kirül a szerencsétlenséget. A város bírāja jószágosan fogadott, és nemsokára a konzulátus egy tagja gondoskodott arról, hogy orvost hívjanak hozzám, meleg ruhával lássanak el, és étellel itallal erősítsenek, de a mi a legrémesebb volt, az átélt szenvedés rettentő aggodalmától ők sem tudtak megszabadítani. A szerencsétlenség, így folytatja Bodez, olyan a minő a hajók katasztrófák történetében példátlanul áll. Öt órák reggel erős és heves lökés rjaszott föl bennünket. Oly hirtelen volt a lökés és olyan elementáris erővel, hogy nem tellett bele két perc, és az egész legénység, az összes utasok fönn állottak a hajó fődélzetén. A hajót, mintha csak pehely lett volna, úgyakapta föl a forgószél, dobálta jobbra és halra. A rémület talán mindenki eszét elvette, de a kapitány bölcs nyugalommal és értbetetlen halálmegvetéssel osztotta parancsait, és a legénység vakon engedelmeskedett. Ezt még láttam, és erre világosan emlékszem. Bruno Cayol volt a holdogtalan ember neve, a ki sok tudással és bámulusos vakmerő nyugalommal nézett szembe a halállal, de mit ért itt minden tapasztalás és tudás, mikor szembe állott vele a fékezhetetlen orkán, a vak sötétség és kétségbeesett emberek sikoltása és kinja. A Baleárok szigetcsoportjánál a tenger nagy világító tornyai igen gyéren vannak elhelyezve és mintha minden egyszerre esküdött volna össze ellenünk, még az egyetlen fénylő pont is hirtelen kialudt. Irtózatoss robaj, mintba a kazán repült volna ezer darabra széjjel, és többre nem tudok visszaemlékezni. A vízben voltam. Az életösszön utolsó föllobbanásával próbáltam meg úszni, mindig kitünő uszó voltam, és belekapaszkodva egy fadarabba, vittek örült sebességgel a hullámok, és oda vertek az Enderossay sziklacsoporthoz. Ugyanabban az időben indult el Algirből Marseille felé a Marsa, és ez a hajó némi utbagazítást ad az elsüllyedt gőzös sorsáról. Ők már esőndesebb vibart kaptak. A Baleári szigetcsoport körül mindig iszonyú szélvihar dul. A tenger tele sziklakkal, látbatatlan ellenséggel küzd a kapitány, de szerencsétlen társa ezt épen oly jól tudta, mint ő, a Marsa kapitánya. Ezzel minden kapitány tisztában van, az ottani tenger-alakulást alaposan ismeri és a tórképről tud tájékozódni. És először életében történt meg vele is, most a mult bét szomorú napjaiban, hogy megfordult teljesen a szokott állapot. Az északi szél kergette a hajót, az övét is, és sodorta elemi erővel a sziklák közé. Ők már csak a vihar utójátékát kapták, ők még meg tudtak menekülni, de a kik előtte jártak, azoknak el kellett pusztulniok. Majorca és Minorka szigetek közötti rész a tengerészek réme és halálos veszedelme. Sajnos, ezuttal szomorú valóra vált a földrajzi megfigyelés. Az egyetlen megmenekült utas Párisban pibente ki az átélt

borzalmas éjszaka kinjait, ba ugyan ezt valaha életében elfelejteti vagy kipihenheti emberi szervezet.

A jövő tápláléka. Voejkof orosz tudós, ki igen kiváló, szinte feltünő munkákat irt arról, bogy az égbajlati viszonyok mily törvényszerűséggel oszlanak el a földön, most a párisi földrajzi társasághoz érdekes tanulmányt nyújtott be az emberi táplálékkészletek forrásairól. Szerinte nagyon valószínűtlen, bogy növényi táplálékot pótló mesterséges tápszereket lebeszen felfedezni, továbbá egyetlen olyan tápszer sincs, mely az emberi élethez okvetlenül szükséges lenne. Sok élelmiszer van, melyeket egyes népek ez idő szerint az életfentartáshoz elengedhetetleneknek tartanak, holott nem is oly rég még teljességgel nem ismerték őket. Az orosz tudós tanulmányának az a végső következtetése, hogy a hús nemsokára oly drága lesz, hogy általános élelmiszernek nem fogják tekinteni s bogy az emberiség előbb-utóbb vegetáriánus lesz, mert kénytelen lesz.

Különös pörlekedési ok. Amerikában az Illinois állambeli Elgin község tejtermelő szövetkezete bepörölte a villamos vasuttársaságot. Állítása szerint ugyanis a vasut lármájától, a vezetkek zugásától a tehének idegesek lettek és elveszítették tejtermelő képességüket.

A kaktusz mint húspótlék. Az amerikai élelmiszerdrágaság s a hús-bojkott következtében az amerikaiak most húspótló olesó táplálék után kutatnak. Burbank szanfranciziskói úr ajánl is egyet, a tusketlen kaktuszt, mely nagyon olesó s nagyon tápláló élelmiszer, s Mexikóban, Kaliforniában és Floridában roppant mennyiségben terem. Egyes amerikai vendéglőkben már évek óta fogyasztják főzeleknek és salátának.

A világ írótoltermése. Birminghamban vannak a nagy angol tollgyárak. A napi termelés ezekben a gyárakban körülbelül öt millió darab. Az ilyen óriási mennyiségű toll elkészítéséhez mintegy busz tonna aczelt használnak el. Az egyik nagyobb gyár árjegyzeke ötezer mintát tartalmaz és mivel majdnem minden írótolgyárnak van 500—1000 különböző mintája, feltehető, hogy a világpiacpon mintegy százezer különféle minta kerül eladásra. A tollak előállítására igen gyorsan történik. Az aczéllemezek alkalmas elkészítése után egy-egy fajta tollkészítő géppel egyetlen munkás negyvenötezer tollat állít elő naponkint. Az aczéloll azért nem tudott tért hódítani, mert anyaga nem olyan lágyan bajlékony, mint őseink ludtollszárból készített írótolla. Az oldalt alkalmazott bevágásokkal azonban ezen a bajon is segíteni lehetett és akkor azután rövidesen kiszorította a régi módi libatollat. Az írótolgyártás legújabb ága az arany-, ezüst-, platina-, alumínium- és bronztollak gyártása. A legtöbb aranytollat Amerikában állítják elő, a hol az Egyesült-Államok egyik nagy tollgyártó ezége évenkint több százezer töltőtollat hoz piacra. Az aranytollak előállítására hosszabb ideig tart, mert minden egyes toll mintegy negyvenöt különböző munkás kezén megy keresztül, a míg teljesen elkészül.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ba a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva

Merkur kerékpárok

Arjegyzekeket ingyen és bérmentve küld

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olesó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi részletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olesó áron. —

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek.

kerékpár és varrógép nagyraktár

DÉRY EDE SZEGED.

olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően azövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen és így a felesleges kérdezőzködéseknek eleje vétesseék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

33. 1. Nem lehet. 2. Igen; ha igényjogosultsági igazolvány alapján közvetlenül vétetik át, akkor a nyugdíj alapba fizetendő hányadot a belügyi tärca téríti meg az államvasutaknak.

Cs. őrm. Tavankut pusztá. Levelét nem értjük meg, világosabban!

365. Nincs rá igény, mert mint csendőr nem Boszniában, Hercegovinában, vagy Dalmáciában, hanem a szerb határozélen teljesített szolgálatot és így ezen kedvezmény Önre ki nem terjeszthető.

A cs. Topánfalva. Csendőr címzetes őrsvezetőkké léptettek elő.

H. J. 11. és Határrendőr. Forduljanak közvetlenül illetékes helyre.

K. őrmester. Nem képez kihágást. Nem kell elfogadni, akkor majd leszokik róla.

K. 12. Ha közvetlenül lép át, igen.

R. J. csendőr cz. őrsv. Felsővisó. Ha a nyomozó szolgálat a 48 órát meghaladta, akkor kettő, különben egy.

Ny. S. cs. Bszentmiklós. 1. Nem. 2. Nincs kizárva, összeg sehol sincs meghatározva.

G. S. cz. őrsv. Dognácska. Kérdése még korai.

54. Szolgálati ügy.

M. 61. Járőrm. Helyesen értelmezi, hisz gyakran nem is lehet bünjellet beszerezni.

Isaszeg. 2. A legénység; általánosan bevett szokás azonban az őrs könyvtárába elhelyezni.

B. K. Efalva. Helyesen értelmezi, jövedéki és halászati kihágástól van szó.

Alföldi csendőr. Olvassa el lapunk f. évi 12. számában „Érdeklődő”-nek adott válaszunkat.

Városi csendőr. Olvassa el lapunk múlt évi 5. számában „M. es. cz. őrső”-nek adott válaszunkat.

B. B. A btkv. 34. §-ának mikénti értelmezését illetőleg dr. Schnierer Aladár egyetemi tanár „A magyar büntető törvény magyarázata” című művéből a következőket közöljük: A fegyház a szabdságbüntetés leg súlyosabb nemét képezi. A fegyancsek, kik az igazgatóság által kijelölt kényszermunkára szorítatnak és szigorú fegyelmi szabályoknak vannak alávetve, büntetésük egy részét magánfogságban töltik. A magánelzárás javító hatásánál fogva vétetik alkalmazásba. E célból folynek a törvénynek idevágó részletesebb határozatai: 1. Minthogy a teljes elzárhatóság jótékony hatása bizonyos időn túl nem terjedhet, ezért a törvény a magánelzárás leghosszabb tartamát egy évre teszi, a három évnél rövidebb időre elítéltek pedig a büntetés tartamának egyharmad része alatt tartandók magánfogságban. (Például ha a büntetés 2 évre állapítottatott meg, a magánelzárás 8 hónapra fog terjedni.) 2. A magánelzárás minden esetben a büntetés első szakában alkalmazandó, mert a jótékony hatás, mely ezen intézkedés tulajdonképeni alapját képezi, ép a büntetési idő első felében eszközözendő, a büntetés második (habár hosszabb) szakasza ellenben a szabadságra való előkészítésre fordítandó. Ez oknál fogva szükségessé vált azon intézkedés is, melynél fogva oly esetben, midőn a magánelzárás egész-

ségi tekintetből nem volt mindjárt a büntetés elején alkalmazható, vagy midőn annak alkalmazását ily ok miatt félbe kell szakítani, ez utólag ugyan, de minden esetre a büntetési időtartam első felében pótlandó. Minthogy még az életfogytig tartó fegyházra ítéltkre nézve sincs kizárva a megkegyelmezés és kiszabadulás szabadságra bocsáthatók) azért elrendeltetik, hogy ily feltételes szabadságra bocsáthatók) azért elrendeltetik, hogy ily elítélés esetében 10 év tekintessék az egész büntetési időtartam első felének és ez idő alatt fogantatosittassék a javítás céljából szükséges magánelzárás. 3. A magánelzárásban levő fegyenczek azon időben, melyet a szabad levegőn töltenek, a többiektől, azaz a közös fogságban levő fegyenczeztől elkülönítve őrizendők.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Verstálány.

Az első szótagom állat is szereti,
De a szarvasmarha meg sohanni eszi.
Második szótagom hogyba megteszed,
Törvény ellen teszel, legyen tehát eszed.

Betűtalány.

Föld és Föld

Megfejtési határidő: 1910 márcz. 28.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk folyó évi 11. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: „Hizelkedés mérge a barátságoknak”. — Betűtalány: Fenekellen teknők. — Minustalány: Por, per, pár, pir.

Helyesen megfejtették: Panajott Sándor cs. hadnagy Pozsony, Pintér V. csendőr Noszlop, Füstös őrsv., Selmeczi P. őrsv. Herkes őrmester Pozsony, Veresa L. őrm. Kányád.

A kisorsolt Erzsébet királyné sanatorium-sorsjegyet Pintér Vincze csendőrnek Noszlopra elküldöttük.

Csusz, köszvény, reuma, ideges fejtörés, hűlés, idegfej, mindennemű csontbántalmak ellen kitűnő hatásának bizonyított szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Rakre meő hálaizatok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak nálam kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség bekküldése után vagy utánvétel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer. Budapest, Damjanich-utca 2.

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai döntvények.

Angol irodalmi vagy zenemű Magyarországon a szerzői jog oltalmában csak akkor részesül, ha a mű Angliában jelent meg vagy ha a szerző angol alattvaló.

(Curia 1909 okt. 15. 3362. sz. a. U. p. t.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ó császári és pótoli kir. Felsege folyó évi február hó 30-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Schrédli Károly. m. kir. VI. számú járásőrmesternek, hosszu és kötelességű szolgálataiért, az arany érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Áthelyezett:

1910. évi április hó 1-ével:

Heschner György, VII. számú csendőrkerületbeli százados, csikszeredai szárnyparancsnok, hasonló minőségben az I. számú csendőrkerülethez Kolozsvárra.

felsőerői *Csresnyák* Emil, I. számú csendőrkerületbeli százados, kolozsvári szárnyparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerülethez Csikszeredára.

Oláh Ferencz, I. számú csendőrkerületbeli hadnagy, balászfalvi szakaszparancsnok, ugyanazon csendőrkerületben, hasonló minőségben a dési 1. szakaszhoz.

Szamaszka Ervin, I. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a dési 1. szakasz parancsnoka, ugyanazon csendőrkerületben szakaszparancsnoki minőségben Balászfalvára.

Bariss Árpád, a III. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett a a honvédelmi ministerium 16. osztályába, osztályvezetőhelyettesi minőségben beosztott százados, ezen szolgálati alkalmazása alóli felmentés és létszám felett való vezetésének egyidejű beszüntetése mellett a másodtörzstiszti teendőkhöz való megbízás mellett az V. számú csendőrkerületbe Pozsonyba.

Menkint János, a nagyvárad csendőrtovábbképző és altiszti iskolához tanárként alkalmazott III. számú csendőrkerületbeli százados, szárnyparancsnoki minőségben a VIII. számú csendőrkerülethez Aradra.

Glatz Ödön, V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a pozsonyi 2. és

szamosfalvi *Pamajolt* Sándor, ugyanazon csendőrkerületbeli hadnagy, a pozsonyi 1. szakasz parancsnoka kölcsönösen.

Martin Imre, V. számú csendőrkerületbeli hadnagy,

turócszentmártoni szakaszparancsnok a II. számú csendőrkerülethez Lugosra, mint a 2. szakasz parancsnoka.

Huszár Ágoston, II. számú csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben az V. számú csendőrkerülethez Turócszentmártonba.

Szabó Zsigmond, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy-számvivő, ezen kerület pótszárnyától, az V. számú csendőrkerület pótszárnyához Pozsonyba.

Balogh Emil, V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy-számvivő, ezen kerület pótszárnyától az I. sz. csendőrkerület pótszárnyához Kolozsvárra.

Kinevezettek:

1910. évi február 1-ével:

csendőrn járásőrmesterekké:

Debreczi József, őrmester (1. rangszám) a VII.

Zeke Lajos őrmester (2. rangszám) a VIII. és

Jakabos István őrmester (3. rangszám) a II. számú csendőrkerület állományában.

Várakozási illetékekkel szabadságoltatik:

Szennyei Árpád, VII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „jelenleg szolgálatképtelen” 1910. évi április hó 1-től számitandó egy évre.

Választott lakhelye: Gyulafehérvár.

Nyugállományba helyezettek:

1910. évi márczius hó 1-ével:

Szöcs András, I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján mint „rokkant, népfőlkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Gyergyóditró.

Fulez Frigyes, IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Halmi (Ugocsa megye).

1910. évi április hó 1-ével:

Markovics Gábor, IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, népfőlkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Apatin.

Gudor István, VIII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Nagyszalonta.

Okiratilag megdicserítették:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Villamos és gőzerőre berendezett gyár újól nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zimbabom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, lúr, stb., míg **Reményi** legújabb képes arjék yskét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségtetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kéréndő.

Lajos Árpád, III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén, 15 évet megbaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor lankadatlan szorgalommal teljesített eredményes működéséért.

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Csölle* András őrmester, a komárommegyei Szimő és Guta községekben, az utóbbi időben ismételt előfordult, életbiztonság és testi épség elleni bűncselekmények tettesének kinyomozása körül tanusított kiválóan buzgó, szakszerű és eredményes tevékenységéért.

Joó László csendőr cz. őrsvezető és

Karácson Lajos csendőr, a Komáromban állomásozó cs. és kir. 5. buszárezred pótraktárában történt 456 korona értékű kincstári rubanemű lopás tettesének kinyomozása körül tanusított fárasztó, leleményes, és szép eredménnyel végződött tevékenységéért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Ota* László és *Thieser* Péter cz. őrsvezetők, egy nőnek a Maros folyóból történt kimentéseért.

Pénzbeli megjutalmazások.

A m. kir. belügyminiszter úr folyó évi február hó 21-én kelt 149766/V-b. 1909. számú rendeletével, *Csölle* András V. sz. csendőrkerületbeli őrmesternek, az életbiztonság és testi épség elleni bűncselekmények kiderítése körüli eredményekért 150 korona, továbbá a folyó évi február hó 21-én kelt 4815/V-b. 1920. számú rendelettel, szintén az V. sz. csendőrkerületbeli *Joó* László csendőr cz. őrsvezetőnek és *Karácson* Lajos csendőrnek, az államkincstár kárára elkövetett rubanemű lopás tettesének kiderítéséért, 60—60 korona pénzjutalmat adományozott.

Előléptettek:

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi márczius hó 1-ével:

Ökrös János, Bürger Máttyás és Krucbió Albert őrsvezetők, cz. őrmesterekké; továbbá

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után: ugyanazon nappal:
F. Tóth András, Homda János és Polonyi István csendőrök, végül:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi márczius hó 16-ával:

Fábian Imre, Fábian Ferencz, Kopasz Gergely és Áfra Ferencz csendőrök, csendőr címzetes őrsvezetőkke.

Járőrvezetői jelvényt nyel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Herczeg Albert, Szőke József, Tóth András, Konrádi János és Pfeiffer Fülöp csendőrök.

Műzasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: *Cselegonya* András cz. őrmester, Német Máriaival, 1910. márczius hó 8-án, Horgoson.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: *Kamplér* Sándor cz. őrsvezető, Schreiber Paulával, 1910. február hó 10-én, Kunszentmártonban.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában: *Szigethi* György cz. őrsvezető, Eszterhay Erzeébettel, 1910. február hó 15-én, Nagykaposon.

Feleki Ferencz cz. őrsvezető, Szirmay Etelkával, 1910. február 2-án, Visken.

Paul János cz. őrsvezető, Gedeon Amáliával, 1910. február 5-én.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás a szabadkai kir. törvényszéknél Fizetés 1400 korona. Lakpénz 500 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizaga. Kérvények a szabadkai kir. törvényszék elnökéhez 1910 április 9-ig.

Egy hivatalozolgal állás a kolozsvári kir. Ferencz-József tudomány-egyetemenél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természettudományi lakás. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a tudomány-egyetem rectori hivatalánál 1910. évi április hó 8-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Honvédelmi miniszter ur önagyméltósága által f. évi február hó 25-én kelt 148956/16. 1909. szám alatt elrendelt új mintájú Esemény kimutatás:
:: sok már raktárunkon készen vannak és megrendelhetők. ::